

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Iuridico-Politicus De Iure Superioritatis Ac
Summa Potestate Rom. Pontificis**

Wesseling, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1662

18. De fide, ac Religione S. Pontificis, & omnium Christi fidelium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64514)

potestas nunc sit apud Germanos, à Pontifice est; & licet absolute non esset necessarium, ut Papa confirmaret Imperatorem, nec ut Imperator Summo Pontifici iuramentum fidelitatis præstaret: tamen à tempore translati Imperii in Germanos, utrumque requiritur, teste Innoc. III, c. *Venerabilem*, extr. de elect. & Clem. un. de iure iur. Qui enim potuit imperium Germanis conferre propter Ecclesiæ salutem, potuit etiam certas condiciones adjungere, ne contingeret hæreticum, schismaticum, vel extraneum creari, vide *Aurifod.*

C A P. XVIII.

*De Fide, ac Religione S. Pontificis,
& omnium Christi fidelium.*

Ioannes Calvinus Sodomita celebris, & propter cauterium, quo pro sceleribus in dorso receperat, à Fide de Catholica, & Orthodoxa alienus, Apostata in signum vindictæ ferri candentis de scelere labitur in scelus, & perfrictus frontis socius insignem calumniandi, atque mentiendi libidinem demonstrat, dicitur

lib. 4. *Instit. c. 7. §. 27.* ait, Romanum Pontificem cum Cardinalibus docere, nullum esse Deum, nullum Christum, nullam resurrectionem, verba ejus hæc sunt: *Quasi verò dubium sit, qualem Religionis speciem profess sint iam pridem Pontifices cum toto Cardinalium Collegio, & hodie profiteantur: Primum enim arcana illius Theologia, qua inter illos regnat, caput est, nullum esse Deum. Alterum, quaecunque de Christo scripta sunt, mendacia esse, ac imposturas. Tertium de vita futura, & ultima resurrectione meras esse fabulas: Iam pridem hæc ordinaria esse capit Pontificum Religio: Quid hoc mendacio mendacius?* ait Rintel. *c. 82. Iur. Rom.* Et certè, si hoc à flagitiosissimo Calvino probari posset, quod tam audacter mentitur, Papa non esset, nec Deus esset, & nemo Christianus sub Sole: *Eiusmodi quippe hereticos, ait Joan. Corasius lib. 3. Miscell. 8. num. 13. Qui ipsum Deum negant, virtutemque divinam tollunt, non vivos modò comburendos, sed & aliis exquisitis, gravioribusq; penis, & suppliciis, si quæ duriora excogitari possint, plectendos.*

Certè toti mundo palam est, S. Pontificem, ejusque sequaces, non aliter credere, quàm

quàm à Salvatore nostro, ejusque SS. Apo-
 stolis scriptum, aut traditum est ante 1600
 & ab Imp. nostro Iustiniano ante mille,
 plures annos in corpore juris expressum
 in *l. cunctos*, *Cod. de Summ. Trinit.* & *fr.*
Cathol. Ubi text. *Cunctos populos*, ait, qui
Rom. regit imperium, in tali volumus religio-
ne versari, qualem D. Petrus Apostolus tra-
didisse Romanis religio usque adhuc ab ipso
sinuata declarat, quamque Pontificem Domi-
sum, & Petrum Alexandria Episcopum
rum Apostolica Sanctitatis sequi claret. Ad
 in *d. l. 1. n. 3.* & *l. inter claras*, *C. eod.* Quibus
 adde *Novell. 109. de privil. dot.* Præfata au-
 tem *l. cunctos*, à Gratiano, Valentiniano,
 Theodosio Imppp. publicata circa annum
 Domini 392. Et ab Episcopo Thessalon-
 censi scribitur, Theodosium Imp. hanc
 dei suæ confessionem emisisse, simul atque
 baptizatus fuerat: Quam *l. cunctos*, qui
 coelestem vitam aspirant, sectari necesse
 est. Ubi JC. Catholici monent, ex hac *l. cun-*
ctos, colligi: Quod si quis interrogetur
 fide, sufficiat respondere, se credere, sicut
 Sacro-Sancta Romana Ecclesia, nec habet
 opus explicitè respondere de singulis arti-
 culis, nisi Rector, aut Prælati fuerit, *c. 1. l.*

Summ

Sum. Trin. Et ibi Hostiens. qui notat, Eccles.
nunquam carere Doctoribus, *d. Nov 109.*

Est autem hæc Religio D. Petri sine du-
bio nominanda fides Christiana, Aposto-
lica, Evangelica, Romana atque Catholi-
ca, id est, quæ una est Domini, & Dei No-
stri Salvatoris JESU CHRISTI magisterio
instituta, & Propheticis, Apostolicisque
prædicationibus ubique diffusa, & Sancto-
rum per totum orbem Confessionibus ro-
borata, Patrum, atque Doctorum senten-
tiis coadunata, & nostræ doctrinæ consen-
tanea, *Rubric. ad d. l. cunctos populos, C. de
Summ. Trinit. & fid. Cathol. l. cum Salva-
torem, 6. §. 1. C. eod. & per tot. Ubi Christia-
ne fidei Symbolum, & unum Deum in Tri-
nitate, & Trinitatem in unitate veneramus:
Neque enim quarta personæ adiectionem ad-
mittit S. Trinitas.* Similiter Apostolicas, &
Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejus-
dem Romanæ Ecclesiæ observationes, &
Constitutiones firmissimè admittimus, &
amplectimur, *l. cum recta, 5. C. eod.*

Item Sacram Scripturam juxta eum sen-
sum, quem tenuit, & tenet Sancta Ma-
ter Ecclesia, cujus est judicare de ve-
ro sensu, & interpretatione Sacrarum

Scripturarum, admittimus, nec eam unquam, nisi juxta unanimum consensum accipiemus, & interpretabimur, *Novell. 12 cap. 12. & Novell. 133.* Quod si verò de quadam fidei articulo sit dubium, recurritur ad S. Pontificem, *l. nemo, 4. l. inter claras, C. eod. l. quoniam, 33. C. de Episc. & Cler.* Nam quemadmodum Imperator solus interpretatur leges dubias, *l. 1. & leg. 9. Cod. de leg.* Ita supremus Christi Vicarius solus interpretatur leges divinas, *l. 6. C. de SS. Eccl.* Ejus enim est interpretari, cujus est condere. Vide supr. ubi quod Rom. Pont. sit Iudex controversiarum fidei.

Profitemur quoque septem esse verè, & propriè Sacramenta Novæ Legis à IESU Christo Domino Nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnibus singulis, necessaria; scilicet *Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam-Untionem, Ordinem, & Matrimonium*, illaque gratiam conferre, & ex his *Baptismum, Confirmationem, & Ordinem* sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione re-
tione

cipimus, & admittimus. Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sa-ro-Sancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplectimur, & recipimus.

Profitemur pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis, & defunctis; atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, unâ cum anima, & divinitate D N. Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia *Transubstantiationem* appellat. Fatemur etiam, sub altera tantùm specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi, *Trid.* Constante tenemus, Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari: Similiter & Sanctos unâ cum Christo regnantes venerandos, atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas, *Novell. 133. quomod. oport.* *Monach. vivere c. 3. & §. que verò. Auth. de nupt. vers. Nos igitur. gloss. ibid. ver. &*
 H s *defunct.*

defunct. Tandem, inquit Imp. Iustinian
consideravimus oportere defuncti anima me-
deri, &c. Quò pertinet, quod Religiosi pro
 omnium salute fundendis debeant vacare
 precibus, *l. certissime, 3. C. de Episc. aud.* De
 invocatione SS. est text. in *l. 1. C. de offic. Pra-*
fect. Præt. Afric. vers. Hoc etiam deprecante
exoramus Sancta, & gloriosa semper Virgine
& Dei Genitricis MARIE precibus, ut quic-
quid minus est Reip. nostræ, per nos ultimos ser-
vos restituat in suo nomine Deus, & dignos nos
faciat servitium eius adimplere, &c. Nov.
ut iud. sine quoquo suffrag. fiant. Rubr. insin-
randum, quod præstatatur ab his, qui admittunt
suscip. coll. 2. tit. 3. Ubi Iuro ego, inquit text.
per Deum Omnipotentem, & Filium eius uni-
genitum D. N. I. C. & Spiritum S. & per
gloriosam Dei Genitricem, & semper Virginem
Mariam, & per 4. Evangelia, quæ in manibus
teneo, & SS. Archang. Mich. & Gabr. puram
conscientiam, germanumq. servitium me ser-
vaturum. Et est ratio, si Sancti hic in terra
 constituti orant pro nobis & Dei providen-
 tiam nobis acquirunt, *l. 8. C. de Sum. Trinit.*
 Quanto magis in cœlis, *Nov. 133. quom. q.*
Mon. c. 5. Unde par est, eorum reliquias ser-
 vari, & honorari, *l. 2. & 3. Ubi Gothof. C. de*
 SS. Ecc.

SS. Eccl. l. 1. C. de vet. iur. enucl. l. fin. C. de sepulch. violat. l. 16. C. de SS. Eccl. Firmissime asserimus, imagines Christi, ac Deip. semper Virginis, nec non aliorum SS. habendas, & retinendas esse, atq; eis debitum honorem, & venerationem impertiendam, *d. l. decernimus, 16. C. de SS. Eccl.* Indulgentiarum etiam à Christo potestatem in Ecclesia relictam fuisse, illarūq; usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmamus.

Sanctam Catholicam, & Apostolicam Rom. Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnoscimus, Romanoque Pontifici B. Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario veram obedientiam spondemus, ac juramus, *d. l. cunctos populos, C. de Sum. Trin. & fid. Cath.* Cætera item omnia à SS. Can. & Oecumenicis Conciliis, ac præcipue à Sacrosancta Trid. Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipimus, atq; profiteamur, simulque contraria omnia, atq; hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas, nos pariter damnamus, rejicimus, & anathematizamus. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam

in præfenti fponde profitemur, & veraciter tenemus, eandem integram, & inviolatam ufque ad extremum vitæ fpiritum conflantiffimè, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque à noftris fubditis, vel illis, quorum cura ad nos in munere nofthro fpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in nobis erit, curaturos fpondemus, vovemus, ac juramus, fic nos Deus adjuvet, & hæc fancta Dei Evangelia. In principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbum.

Hæc eft fides Catholica à Chrifto inflituta, & à Romano Pontifice pro aris, & focis hæcenus incommotè defenfa, quam nifi quifque integram, inviolatamque fervaverit, abfque dubio in æternum peribit, dicitur in Symbolo fidei. Ab hac fide deviarunt vel impugnatione dæmonis, vel temulentia carnis, vel ambitione mundi preffi, quotquot S. Sedem Apoftolicam hoftili calamo, feu theonina lingua contemerant, ut funt: Donatiftæ, Manichæi, Novatiani, Enthufiaftæ, Huffitæ, Lutherani, Calviniftæ, Illyricani, Flacciani, Ofiandriani, Ubiquiftæ, Luthero-Calviniani, Carolftadiani, Zvvingliani, Calvinio-Papiftæ, Puritani

ritani, Schvvenckfeldiani, Davidici, Men-
nonistæ, Anabaptistæ, Stancariani, Sacra-
mentarii, Confessionistæ, Postulantes, Phi-
lippenses, Corinthii, Severiani, Libertini,
Valentinistæ, Farelliani, Campani, Sinergi-
stæ, Simonitæ, Sanguinarij, Novi Ariani, &
Samosateni, Vorstiani, Borriani, & id ge-
nus alij qui docent:

1. Homines non per bona opera, sed per
gratiam sine omni bono opere salvos fu-
turos.

2. Nulla quantumvis magna scelera, &
peccata nocere homini, qui tantum credat.

3. Deum esse causam peccatorum, ita ut
homines, si velint aliter facere, tamen non
possint.

4. Virginitatem non posse servari, & coi-
tum esse necessarium, sicut cibum, & potum.

5. Conjugium merito, & dignitate virgi-
nitatem æquare, vel etiam superare, & vir-
gines Deo dicatas nubere posse.

6. Iejunium, & abstinentiam nihil me-
reri.

7. Opera satisfactoria non posse ab Epi-
scopis alteri applicari.

8. Sedem Apostolicam Romæ esse Ca-
thedram pestilentiæ, & meretricem Baby-
lonicam.

9. Possè

9. Possit esse veram Ecclesiam, quæ non cohæreat cum Romana. *An in inferno?*

10. Ecclesiam Catholicam non esse omnium locorum, vel temporum, & paucitatem, ac persecutionem passionum esse notam veræ Ecclesiæ: Ecclesiam veram statim ab Apostolorum temporibus latuisse, & usque adhuc invisibilem fuisse.

11. Hæreticos non debere tradi potestati seculari corripiendos, neque ad fidem cogi.

12. Non esse pro mortuis orandum, vel sacrificia offerenda.

13. Sanctorum reliquias non esse venerandas, & orationes mortuorum pro aliis non exaudiri, ac proinde frustra invocari Sanctos.

14. Veram fidem semel habitam nunquam amitti posse, & præmia beatorum esse separata.

15. Ecclesiam ex solis bonis constare.

16. Traditiones non scriptas nequaquam recipiendas, sed solum scriptum Dei verbum sequendum.

17. IESUM nascentem aperuisse vulvam Beatæ Virginis Mariæ, id est, eam carnis virginitatem in partu amisisse.

18. Cleri-

18. Clericos debere esse uxoratos: nec expedire relinquere omnia, & dare pauperibus, & ad Religionem relicto seculo properare.

19. Stata jejunia non esse solemniter celebranda, sed jejunandum, cum placuerit, ne quis videatur esse sub lege.

20. Inter Episcopum, & Presbyterum non esse discrimen.

21. Adamum perdidisse imaginem Dei, ad quam creatus fuerat.

22. Infernum nihil esse, nisi conscientiae horrorem.

23. Poenitentiam non esse secundam post naufragium tabulam, id est, non nisi per Baptismum reconciliari homines Deo, & nullum esse Confirmationis Sacramentum.

24. Nullum esse liberum arbitrium, sed omnia ex necessitate absoluta evenire.

25. Concupiscentiam verè esse peccatum, nec tolli per Baptismum, sed sopiri per fidem.

26. Mulierem posse Principatum tenere, sicut Regina Angliæ caput Eccles. Anglic.

27. In filiis fidelium non esse peccatum originale, eosque nasci sanctos, & sine Baptismo salvari: Item per quodvis peccatum

catum quamvis leve, perdi iustitiam, id est
omne peccatum esse mortale.

28. Duas esse in Christo hypostaticas
uniones, unam animæ cum carne, alteram
divinitatis cum humanitate.

29. Christum non esse hominem Omni-
potentem, id est, Christum hominem non
esse Deum, sive duas esse in Christo per-
sonas.

30. Ajunt divinitatem Christi fuisse pat-
sam, & humanitatem Christi creasse cœ-
lum, & terram.

31. In Christo esse aliquid divinæ naturæ,
& Spiritum S. esse aliquid Dei.

32. Deum sic esse triformem, ut quædam
pars ejus sit Pater, quædam Filius, quædam
Spiritus. Quomodo ergo æqualis, quomo-
do homoufios?

33. Humanitatem Christi habere omni-
potentiam, omnipræsentiam, & omnia di-
vina attributa. *O stupor!*

34. Eucharistiam non esse veram Christi
carnem, sed tantum figuram, vel imagi-
nem corporis Christi, non ipsum corpus.

35. Monasteria debere esse libera, sine vo-
tis perpetuis, sub hac forma: Voveo casti-
tatem, paupertatem, obedientiam usque
ad

ad mortem liberè, & mutare possim, quando volo. *ò luxuriosi hirci!*

36. Christi, & Sanctorum imagines non esse venerandas.

37. Monachos, & Episcopos esse Pharisæos, Episcopum Romanum in Cathedra pestilentia sive Antichristi sedere, Altaria, & imagines Sanctas frangendas, & comburendas, Ecclesias spoliandas, Sacros Calices vendendos, vel conflandos, S. Eucharistiam canibus, gallinis, & equis tradendam, Sacro Chrismate ocreas inungendas, *Pudest!*

38. Monasticam vitam esse monstrosam, & inimicam humanæ societati, & propterea nihil intentatum relinquunt, quod ad statum Religiosorum deridendum, & exhibendum, vel ad ipsos Monachos profus occidendos pertineat. Quia, ut ait Magnus Antonius apud Athanasium: *Omnes quidem Christianos diabolus odit, sed probos Monachos, Christi Virgines, nullo modo tolerare potest.*

39. Beatissimam Virginem, Dei Genitricem, ait *Borri*, esse Deam, & unigenitam Altissimi filiam, monens, ut Sacerdotes in Canone Missæ unispiratam filiam addant;

In Eucharistia & Christi, & S. Matris eius corpus esse, & ideò frangi hostiam, ut unum per particulam in Calicem immixtum significaretur inter Christum & Matrem.

40. Deitatem tertiae personae esse unam tertiam Deitatem spiratam: Essentiam vobis esse generatam, & filiatam: Animam Virg. Mariae esse planè æqualem animam Christi: Deum velle, quod Lucifer adoravit JESUM, ejusque SS. Matrem: Beatissimam Virginem esse filiam Dei ante conceptionem Verbi divini, & habere in anima identificatam Deitatem, unde de illa dicitur *Ab initio, & ante secula creata sum, & usque ad futurum seculum non desinam, &c.* Sic Quaternitatem admittat, etiam si quatuor personarum adjectionem rejiciat Sanctissimam, & individua Trinitas.

Alia sexcenta à prædicto Borri, à Doctoribus, Manichæis, Novatianis, Arianis, Nestorianis, (qui docent in Eucharistia non manere corpus Christi, si servetur in altarium diem.) Joviniano, (quem Honorius Imperator utpote turpissimum Hæreticum plumbo contusum, unà cum Gregalibus damnavit exilio.) Simone Magico omnium hæreticorum Principe, Eunomio

mio, Florino, Nerone, Montanistis, Petilianis, Aerio, Vigilantio, Dioscoro, Euty-
chete, Origene, Procuro, Massalianis, Pe-
putianis, Pelagianis (qui ajunt, divinas per-
sonas esse gradu, forma, & specie differen-
tes, ô *stupidi Asiæ!*) Lampetianis, Cir-
cumcellionibus, Luciferanis mille abhinc
annis universalis Ecclesiæ judicio pro, h.e-
reticis, blasphemis, & sceleratis homini-
bus rejectis, excogitata scommata, & fi-
gmenta hic tacitè præterimus.

De Francisco Borri constat, quod is, cum
ex Hæresiarchis prædictum de *Quaternita-
te* dogma ventilare cœpisset, & aliquoties
monitus, ac correptus non desisteret;
Tandem 20. Martii 1659. ad se purgan-
dum coram S. Inquisitione sub poena ex-
communicationis latæ sententiæ citatus
sit. Verùm illo non comparente & in
fugam converso, contra ipsum processum
fuit hoc modo:

*Invocato SS. Nomine Domini Nostri
JESU CHRISTI, eiusque Gloriosissima
Matre semper Virgine MARIA in causa,
& causis vertentibus coram Nobis inter
R. D. Fiscalem huius suprema, & univer-
salis Inquisitionis ex una; & Iosephum*

Franciscum Borri indiciatum, reum, inqum
 tum, processatum, contumacem, & excom
 nicatum in materia fidei, in cuius errore
 tinaciter per annum, & ultra perseveravit
 ex altera partibus: Hac nostra sententia
 diffinitiva, pro Tribunali sedentes,
 Consilio RR. PP. Theologorum, & Canonico
 rum Consultorum dictae Universalis Inqui
 sitionis: Dicimus, pronunciamus, sententiam
 & declaramus, dictum Iosephum Franciscum
 Borri propter causas dictas, &c. puniendum
 ut hereticum, & ideo incidisse in censuras Ec
 clesiasticas, & pœnas à SS. Canonibus, Legi
 bus, & Constitutionibus tam generalibus
 quàm particularibus adversus huiusmodi he
 reticos positas, latas, & promulgatas: Inque
 rum executione eum privamus omnibus hono
 ribus, & prerogativis, eumque à foro nos
 tro Ecclesiastico, & à nostra Sancta, & immacu
 lata Ecclesia, cuius misericordiâ, se prorsus ve
 didit indignum, reiicimus, expellimus, & an
 thematizamus, & in detestationem delictorum
 rum relaxamus eius effigiem Domino Car
 nali Prorectori, sive eius in criminalibus
 cario, ut in plana forma palam comburatur
 prout mandamus comburi heretica, & impia
 eius scripta. Et declaramus omnia eius bona
 mobilia

mobilia, & immobilia confiscari, & dari, qui-
 bus de iure competunt: Mandamus insuper
 Vniuersis Christi fidelibus utriusque sexus
 Viris, ac fœminis sub pœna excommunicatio-
 nis latae sententiae, ut non practicent cum di-
 cto Francisco Borri tanquam verè heretico,
 condemnato, & declarato, & quantum pos-
 sunt, impediunt, ne quis mortalium cum eo pra-
 cticet, aut conuersetur, aut necessaria ei sub-
 ministret: Mandamus denique in virtute
 S. obedientiae pro maiori ipsiusmet dicti Bor-
 ri, & complicum, nec non fautorum, & rece-
 ptorum confusione, & execratione Vniuer-
 sis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Ar-
 chiepiscopis, Episcopis, & aliis Patriarcha-
 tuum, Metropolitanarum, Cathedralium,
 & Collegiarum Ecclesiarum Prelatis, nec non
 Ecclesiarum inferiorum Capitulis, & cunctis
 personis Ecclesiasticis, quatenus praefatum
 Borri arrestent, arrestatum detineant, nobis-
 que significant, donec de persona illius ulterius
 statuamus, prout etiam relaxamus Manda-
 tum executivum, ut non solum à quolibet Ma-
 gistratu seculari, & Ecclesiastico; sed etiam
 a qualibet persona privata capi, & incarcera-
 ri possit, in favorem Sanctæ fidei nostræ. Ita
 pronunciamus nos Cardinales Generales In-
 quisitores infrascripti.

F. Episcopus Portuensis Cardinalis Barberinus.

B. Episcopus Prenestinus Card. Spada.

M. Episcopus Albanensis Card. Ginettus.

F. Vincentius Card. S. Clementis, Maculianus.

C. Cardinalis Astallensis.

E. Cardinalis Albitius.

F. Cardinalis Chifius.

J. Cardinalis Rospigliosius.

L. Cardinalis Pallavicinius.

S. Cardinalis Estensis.

Die 2. Mensis Ianuarii 1661. in Ecclesia S. Mariae super Miner. publicatum.

Quod hæc Copia cum suo transumpto Italico concordet, & fideliter translata sit fidem facimus.

Ioannes Randorff Sacris Apostolica, & Imperiali authoritatibus publicus, approbatus, & immatriculatus Notar. Iud. Aut. Scriba juratus.

L. S.

Henricus Halenius Not. pub. & Immat.

L. S.

Ioan. Casparus Ficelius, Testis.

Petrus Crabbe, Testis, &c.

Christo

Christophorus Bierbaum/ Testis.
 Carolus Stenfurt/ Testis.

De hoc Franc. Borri, aliisque similibus, vide in *Antidot. nostro Belgico contra Apostatas, Amsterodami impresso*, ubi Borriana Cacodogmata, & aliorum Tenebrionum sphalmata ad oculum demonstrantur, cum pœnis & suppliciis tam veterum, quam recentium Heterodoxorum, ut his rationibus moti ad viam veritatis redire non differant.

C A P. XIX.

De Jure Pontificis constituendi Electores S. R. Imperii.

Diximus suprâ, & in *Aurifod. iur. publ.* Romanum Pontificem posse ob causas deponere Cæsarem, & Reges, ut patet in Ozia Rege, qui à Pontifice fuit de Templo ejectus, 2. *Paralip. 26.* Patet in Leone à Gregor. I. excommunicato, & parte imperii privato: in Henrico IV. à Greg. VII. in Othone IV. ab Innoc. III. in Lud. II. ab Innoc. IV. & Lud. IV. Impppp. à lo, XXII.